

Trao Đổi Về Vấn Đề: Luật Sư Tố Giác Thân Chủ

Thị gian gần đây, một vấn đề được đưa ra tranh luận sôi nổi trong D? thảo B? luật Hình s? m?i: Có nên quy định Luật s? có nghĩa vụ tố giác thân chủ của mình hay không? Trao đổi về vấn đề này, chúng tôi đã có buổi phỏng vấn trực tiếp với Luật s? V? Thu Hoàng – Công ty Luật TNHH SMiC có cái nhìn khách quan, đưa chi?u và hỏi?ng hành nghề Luật s?.

Phóng viên (PV): Xin chào Luật s?, xin Luật s? cho biết, d? thảo B? luật Hình s? m?i quy định như thế nào về nghĩa vụ tố giác thân chủ của Luật s??

Luật s? (LS): Điều 389 của D? thảo quy định: "Người bào chữa phải chịu trách nhiệm hình sự về hành vi không tố giác tội phạm khi vi phạm an ninh quốc gia hoặc tội phạm nghiêm trọng khác".

Theo quy định nêu trên của D? thảo, khi tham gia bào chữa cho người bị bắt thì Luật s? có trách nhiệm tố giác tội phạm do thân chủ/khách hàng đã thực hiện theo quy định. Trường hợp không tố giác thì có thể phải chịu trách nhiệm hình sự về tội không tố giác tội phạm.

PV: Khi tố giác tội phạm thì chức vụ Luật s? s? phải cung cấp những thông tin của thân chủ/khách hàng cho Cơ quan tiến hành tố tụng. Như vậy, Luật s? có phạm vi phạm nguyên tắc bảo mật thông tin hay không?

LS: Điều 1 của Luật Luật s? năm 2006, sửa đổi bổ sung năm 2012, nghiêm cấm luật s? thực hiện hành vi: "Tiết lộ thông tin về vụ, việc, và khách hàng mà mình biết được trong khi hành nghề, trừ trường hợp được khách hàng đồng ý hoặc pháp luật có quy định khác".

Ngoài ra, theo Q? 68/Q?-H?LSTQ năm 2011 về quy tắc đạo đức và ứng xử nghề nghiệp luật s? Việt Nam cũng có quy định về quy tắc giữ bí mật thông tin: "Luật s? có nghĩa vụ giữ bí mật thông tin của khách hàng khi thực hiện dịch vụ pháp lý và chỉ khi cần thiết thúc đẩy vụ án, trừ trường hợp được khách hàng đồng ý hoặc theo quy định của pháp luật;...".

Như vậy điều chi?u quy định hiện hành của pháp luật Việt Nam về nội dung d? thảo B? luật Hình s? m?i về việc quy định buộc Luật s? tố cáo thân chủ, chúng ta có thể thấy sự bất cập trong quy định của pháp luật, đó là vấn đề đáng chú ý trong quá trình thực hiện công việc của Luật s?.

Nhìn rộng ra pháp luật quốc gia khác, một số nước theo hệ thống luật Common Law, thông tin trao đổi giữa Luật s? và khách hàng được bảo vệ bởi "quyền của mối quan hệ giữa luật s? và thân chủ" (attorney-client relationship) - buộc luật s? phải bảo vệ thông tin của khách hàng một cách tuyệt đối. Một số nước khác như Nhật, Đức..., Luật s? được miễn trừ nghĩa vụ tố giác về mối lo ngại tội phạm, chỉ trừ trường hợp thân chủ của mình chu?n bị thực hiện tội phạm được biết nghiêm trọng như khủng bố, l?t? chính quyền.

PV: *V?a qua d? lu?n r?t quan tâm ??n tho lu?n c?a ??i bi?u Qu?c h?i v? n?i dung nêu trên, và ?ã có nhi?u ý ki?n khác nhau. Lu?t s? ngh? sao v? v?n ?? này?*

LS: Nhìn m?t cách t?ng th? thì vi?c bu?c Lu?t s? t? cáo thân ch? không th?c s? phù h?p v?i vai trò, trách nhi?m c?a Lu?t s?. Trách nhi?m c?a Lu?t s? là bào ch?a gi?m nh? ho?c mi?n tr? trách nhi?m hình s? cho thân ch?. Lu?t s? không có ngh?a v? t? giác ho?c làm x?u ?i tình tr?ng c?a thân ch? mình. H?n n?a, n?u pháp lu?t quy ??nh Lu?t s? có ngh?a v? t? cáo thân ch? s? d?n ??n vi?c khách hàng m?t ni?m tin vào cá nhân Lu?t s? ?ó nói riêng c?ng nh? ngh? Lu?t s? nói chung.

Tuy nhiên, Hi?n pháp 2013 quy ??nh ngh?a v? b?o v? dân t?c, ??u tranh ch?ng l?i nh?ng k? xâm ph?m t?i an ninh Qu?c gia là trách nhi?m ??c bi?t, tr?c ti?p và ngh?a v? thiêng liêng c?a m?i công dân. Vì v?y, n?u Lu?t s? bi?t ch?c ch?n thân ch? c?a mình ?ang chu?n b? th?c hi?n hành vi có kh? n?ng xâm ph?m ??n an ninh qu?c gia, Lu?t s? v?i vai trò là công dân, thì c?ng có ngh?a v? thông báo v?i c? quan ch?c n?ng ?? k?p th?i ng?n ch?n hành vi ?ó, tránh gây ?nh h??ng t?i ch? quy?n dân t?c.

Vì v?y, theo tôi, lu?t ch? nên quy ??nh ngh?a v? t? giác thân ch? c?a Lu?t s? trong tr??ng h?p Lu?t s? bi?t rõ thân ch? c?a mình ?ang chu?n b? th?c hi?n hành vi ph?m t?i xâm ph?m an ninh qu?c gia. Còn v?i các t?i ph?m khác, Lu?t s? c?n ???c mi?n tr? ngh?a v? t? giác.

PV: *Xin c?m ?n nh?ng ý ki?n c?a Lu?t s?.*